

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму
Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та культура світових цивілізацій

Освітня програма «Міжнародний готельний бізнес»

Спеціальність J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»

Галузь знань J «Транспорт та послуги»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 12 від 20.05.2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія та культура світових цивілізацій
Викладач	Д.і.н., проф. Великочий В.С.
Контактний номер викладача	0503734211
Е-mail викладача	volodymyr.velykochyuy@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/2b542926e724188bf31e
Консультації	Згідно розкладу консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни є історичний процес розвитку суспільства в цілому, сукупність явищ суспільного життя в їх фундаментальних вимірах (зародження і розвиток державності, права, соціальних структур, економічних систем, відповідних типів ментальності, нагромадження культурних цінностей тощо).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Історія та культура світових цивілізацій від найдавніших часів до середини V ст. н.е.;
2. Світові цивілізації в епоху Середньовіччя, Нового та Новітнього часу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів уявлення про світові цивілізації в їх фундаментальних вимірах (зародження і розвиток державності, права, соціальних структур, економічних систем, відповідних типів ментальності, нагромадження культурних цінностей). Теоретичні знання, отримані під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку суспільства, його закономірності та відмінності, що дасть змогу не лише визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, але й усвідомити можливі шляхи виходу людства з сучасних світових криз.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності:

ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя;

ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Програмні результати навчання:

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати

різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30/10
Семінарські заняття / практичні	30/10
Самостійна робота	120/160

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	J2 «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»	3	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	лекції	практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу «Історія та культура світових цивілізацій». Теорії цивілізацій	2	2	6
Тема 2. Стародавній Єгипет	2	2	6
Тема 3. Месопотамія	2	2	6
Тема 4. Трипільсько- кукутенська цивілізація	2	0	8
Тема 5. Цивілізація Стародавньої Індії	2	2	6
Тема 6. Стародавній Китай	2	2	6
Тема 7. Стародавній Іран	2	0	8
Тема 8. Антична Давньогрецька цивілізація	2	2	6
Тема 9. Антична Давньоримська цивілізація	2	2	6
Тема 10. Візантійська середньовічна цивілізація	2	2	6
Тема 11. Арабо-ісламська цивілізація	2	2	6
Тема 12. Західноєвропейська середньовічна цивілізація	2	2	6
Тема 13. Європейське Відродження як культурно- цивілізаційний феномен	2	2	6
Тема 14. Західноєвропейська цивілізація Нового часу	0	2	8
Тема 15. Доколумбові цивілізації Центральної та Південної Америки	2	0	8
Тема 16. Індустріальна цивілізація	0	2	8

XIX-XX ст.: загальносвітові тенденції, регіональні особливості розвитку			
Тема 17. Постіндустріальні суспільства та технологічні цивілізації: взаємозалежності та протиріччя	0	2	8
Тема 18. Глобальна цивілізація на сучасному етапі: ключові виклики та перспективи	2	2	6
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	30	30	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Лекції - 0 б. Семінарські заняття - 70 б. Самостійна робота студентів - 10 б. Семестрова контрольна робота - 10 б. Екзамен - 10 б. Максимальна кількість балів - 100 б.
Вимоги до письмових робіт	Письмова робота є формою самостійної роботи студентів і виконується у формі есе на одну із заданих тем. Студенти денної форми навчання завершують виконання і здають есе на 13-му занятті практичного курсу. Питома вага оцінки – 10%. Студенти заочної форми – за 10 днів до початку сесії. Робота виконується у електронному вигляді
Семінарські заняття	Поточні оцінки, які отримуються під час семінарських занять, сумуються.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студентам, які мають пропуски, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю являється письмовий іспит

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	0
Семінарські заняття	70
Самостійна робота студентів	10
Семестрова контрольна робота	10
Екзамен	10
Максимальна кількість балів	100

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату в

Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-прозапобігання-академічному-плагіату.pdf>).

Відвідування занять: Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Неформальна освіта: Зараховуються до підсумкової оцінки (але не більше 25% оцінки за один курс) результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, які відповідають програмі навчальної дисципліни (за попереднім узгодженням з викладачем).

8. Рекомендована література

1. Блек Д. Історія світу від найдавніших часів до сьогодення / перекл. О. Буйвол. Харків : Vivat, 2021. 256 с.
2. Великочий В.С., Великочий Л.Й., Зарічняк А.П. Історія світових цивілізацій: навчально- методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М., 2018. 159 с.
3. Годж С. Коротка історія мистецтва / перекл. з англ. П. Мигалья. Львів : Видавництво Старого Лева, 2022. 224 с.
4. Грицак Я.Й. Нарис історії України. Формування модерної нації ХІХ-ХХ століття. Київ : Yakaboo Publishing, 2019. 656 с.
5. Грицак Я.Й. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ : Портал, 2022. 432 с.
6. Дженкінс С. Стисла історія Європи. Від Перикла до сьогодення / перекл. з англ. В. Горбатько. Київ : КМ-Букс, 2021. 376 с.
7. Джонсон Б. Омріяний Рим / пер. з англ. Б. Превіра. Харків : Vivat, 2023. 256 с.
8. Історія європейської цивілізації. Греція / Під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2019. 1168 с.
9. Історія європейської цивілізації. Епоха Відродження. Історія. Філософія. Наука і техніка / Під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2020. 528 с.
10. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Експедиції. Торгівля. Утопії / Під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2020. 700 с.
11. Історія європейської цивілізації. Середньовіччя. Замки. Торговці. Поети / Під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2018. 768 с.
12. Історія Європейської цивілізації. Середньовіччя. Собори. Лицарі. Міста / Під ред. Умберто Еко. Харків : Фоліо, 2018. 672 с.
13. Клименюк Т.М., Проскураков В.І, Ковальчук Х.І. Ілюстрований словник архітектурних термінів: навч. посібник, 3-тє вид., допов. і переробл. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 180 с.
14. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. Київ : КСД, 2023. 512 с.
15. Фергюсон Н. Цивілізація. Як захід став успішним. 2-ге вид. Київ : Наш формат, 2018. 488 с.
16. Ancient Egypt: The Definitive Visual History. London : Dorling Kindersley, 2021. 320 p.
17. Bonner M. In Defense of Civilization: How Our Past Can Renew Our Present.

Toronto : Sutherland House Books, 2023. 230 p.

18. Kemp B. Ancient Egypt: Anatomy of a Civilization / 3rd edit. New York : Routledge, 2018. 398 p.

19. Mesopotamia: A Captivating Guide to Ancient Mesopotamian History and Civilizations, Including the Sumerians and Sumerian Mythology, Gilgamesh, Ur, Assyrians, Babylon, Hammurabi and the Persian Empire. Captivating History, 2019. 498 p.

20. Scarre C., Fagan B., Golden C. Ancient Civilizations / 5th edition. New York - London : Routledge, 2021. 726 p.

Викладач

професор кафедри
туризмознавства і
краєзнавства
Великочий В.С.